

KURJER LITTEWSKI

w WILNIE dnia 11. Maia V. S. ROKU 1810.

S. PETERZBURG V. S. d. 30 kwietnia. J. J. Mość naymilościwiey raczył wynieść na stopień kawalerow orderu S. Xcia Włodzimierza; 3go stopnia: Szefa twerskiego dragonskiego pułku Pułkownika Bardiewa, za popisanie się w bitwie z turkami d. 29 sierpnia 1809 roku: 4go stopnia; szwedzkiego doktora Berkiena za leczenie rannych żołnierzy Rossyjskich w czasie przeszley wojny ze Szwecyą; doktora medycyny i professora wileńskiego Uniwersytetu Franka, za gorliwą służbę i szczególną troskliwość o pomoc dla cierpiącej ludzkości; tegoż 4 stopnia ze wstęgą odstawnego kapitana Senażackiego za popisanie się w bitwie z Anglikami d. 10 i 15 lipca 1809 roku. Kawalerami orderu S. Anny 2 klasy mianowani szwedzki nadworny doktor Gedin za leczenie rannych żołnierzy Rossyjskich, którzy byli w niewoli u Szwedow; członek różnych uczonych towarzystw doktor Lernet za ofiary na rzecz edukacyi; Rektor wileńskiego Uniwersytetu Sniadecki; członek wileńskiej kommissyi ustanowioney dla wyjaśnienia edukacyynych funduszow P. Lachnicki, i będący przy towarzyszu ministerium spraw wewnętrznych kolleski assesor Rzymski Korsakow za gorliwą służbę i osobliwszetrudy przez zwierzchność zaswiadczone.

Tegoroczne święto wielkiej-nocy oznamienowane było Naywyższym manifestem względem przyłączenia iedney części starey Gallicyi do państwa Rossyjskiego. Akt ustąpienia i demarkacyi między Imperatorem całej Rossyi a Cesarzem austriackim królem węgierskim i czeskim, był zawarty i podpisany d. 7 marca we Lwowie przez pełnomocnikow obydwóch dworow, a d. 17 tegoż miesiąca został ratyfikowany przez J.J. Mość w Skt Peterzburgu.

PARYZ d. 24 kwietnia. (z Monit Hamb:) Dnia 26 zamknięte zostały posiedzenia zgromadzenia prawodawczego. Radzcy stanu Beaumont, d'Angely, Beïouen i Mole, na skutek wyroku Imperatora, udali się do prawodawcow dla zamknięcia ich obrad. Pierwszy z nich w mowie swoiey wyraził między innymi te myśli, „Wielka polityka na mądrości i umiarkowaniu zasadzona rozpostrzeniła granice państwa sposobem naykorzystniejszym. Zakład dynastyi dotąd opierał się na geniuszu bohatera i na potędze wielkiego ludu, teraz zasada się na wielkiem świętem i wiecznem przymierzu. To połączenie zch wielkich narodow swiata, przez naydroższe skłonności Monarchow gwarantowane, zaręcza pokoy lądowy i przyspieszy uszczęśliwienie ludow. Jeżeli terazniejszy iedyny nieprzyjaciel Francyi, zechce przedłużyć wojnę w nieprzeżyte wieki, dla utrzymania przy-

wileiu zarzucania Europy swoiemi lub osad swoich towarami, iednak przy pokoiu innych mocarstw, Francya potrafi zmniejszyć swoje wydatki, ulepszyć systemat finansow, wprowadzić porządek i zacząć osnowę szczęścia powszechnego. Naypotężniejszy Monarcha połączony z Xźniczka, którą wielkie przymioty wprowadziły na tron naypierwszy w swiecie, żyć będzie szczęśliwy upoiony roskoszą uszczęśliwienia swoich poddanych.

Radzca Angely w mowie swoiey wystawił obraz dzieł prawodawstwa, wewnętrzney administracyi, a potém o interessach zewnętrznich tak mówił. „Widzieliście, Mości Panowie wyrok senatu, który przyłączył do państwa francuzkiego Rzym, tę sturodawną dziedzinę Cesarow i Karoła wielkiego. Ten akt konstytuoyi państwa, przez historyą podyktowany, przez politykę podany, a przez geniusz zawarty, połącza na nowo od dawna rozdzielone części Zachodniego Cesarstwa, i wznosi między Tybrem a Sekwaną, między Paryżem a Rzymem nierozzerwaną spoynię. Ten akt nakoniec, zaręcza dla kosciola święte upoważnienie, gotuje prawdziwą chwałę dla religii, i zabezpiecza niepodległość koron i ciche posłuszeństwo dla Monarchow.

„Do dwóch départamentow. na wschodzie nabytych, przybył ku północy nowy departament więcey pożyteczny aniżeli wielki. Imperator ogłosił traktat, który rozciągnął granice państwa aż do rzeki Waal. Senat roztrząsa wniesiony do siebie proiekt, i gotuje uchwałę ażeby ten wzrost państwa osiągnął spodziewane pożytki ze względu wojskowego co do obrony granic i ze względu administracyi co do uskutecznienia systemmatu cel, oraz ażeby zamiar Imperatora, wam przy zagaieniu waszych posiedzeń wytłumaczony, wziął swoy skutek niezawodny. Kraie nowo nabyte uformują departament Uysciem Renu nazwany oraz z wyspą Walcheren w części będą przyłączone do departamentu Nethes: będą one iedne z naypierwszych naybogatszych i nayważniejszych całego państwa. Ten akt zapewnia trzem rzekom Mozeli Renowi i Skaldzie, tym 3 głównym i ożywnym arteriom francuzkiey ziemi, wolność i bezpieczeństwo żeglugi. Jeh wody na zawsze z więzow uwolnione, przez liczne kanały wzajemnie połączone, otworzą handlowi nową drogę do dostatkow: i sam handel naresztę iezeli nie sprawiedliwością, to gwałtem odzyskać musi dawną wolność i tym barzieszy zakwitnie w tey stronie.

„Konfederacya Reńska codzień nabywa więksey powagi i mocy, codzień scisłyszemi

związkami iednoczy się. Jednego z Xiążąt ligi reńskiej, państwo zostało, tak mówiąc, sekularyzowane: iego zaś dobroczynna opieka i szczęście poddanych zabezpieczone przez zapewnienie następstwa Xięciu francuzkiemu godnemu w radach i obozach uczniowi największego mistrza. Kiedy Niemcy ten dar zyskują, Włochy nie tracą iednak przedmiotu swojej miłości i wdzięczności.

„Szwecya zrzuciła podwójne iarzmo, które ją gniołło wewnątrz i zewnątrz, i przystąpiła do systemmatu lądowego. Te układy, i drugie mniej ważne, owoce zwycięstw Imperatora, ubogacając sprzymierzcencow Francyi, zapewniają trwałość wielkiego systemmatu, pokoy lądowy, i wspólny związek królów przeciwko ich iedynemu nieprzyjacielowi. Jeżeli ieszcze gdzie grzmia pioruny wojenne, to niemoże uważać się za zburzenie pokoiu lądowego: bo zaraziwa moc angielska czy to znayduie się na ostatnich krańcach państwa Ottomańskiego, czy to za Piryneami na dalekim brzegu półwyspu, bynajmniej szkodzić niemoże Europie. O wszem w pierwszym razie, jeżeli dywan nieprzedsięwzemie lepszych środków, iedna Azya ztąd ucierpi; w drugim przypadku porty Hiszpanii będą otworzone dla oręża naszego a zamknięte dla Anglikow. Słowem świętość soiuszow, obszerność wielkiej potęgi, zgodność interessow, przewaga geniuszu zaręczają spokoyność lądowi. Po tylu klęskach, ludy, uwolnione od sprawiedliwej trwogi, wolnie teraz oddychają i wierzą że pewny pokoy. Jakaż bydz może świętsza i większa gwarancya za iego niewzruszoną trwałość, nad tę, którą dziś ma Europa! Patrzyhście na święty związek Napoleona z Ludwiką, Francyi z Austryą, szczęścia pierwszej z pomyślnością drugiej; widzicie i posiadacie ten drogi zakład wiecznego przymierza i pokoiu świata. Y natym w tym roku zakończyły się obrady Prawodawcow.

Z Hiszpanii pocieszające wiadomości przychodzą o królu Józefie, zwiedzającym teraz Andaluzją. Mieszkańcy spieszą się dla złożenia holdu dobremu monarsze, który laskawie przyymie wszystkie deputacye i o każdym przedmiocie potrzeb rozmawia—M. Davoust X. Eckmil ma poprowadzić do tego królestwa 60 t. nowego żołnierza. M. Massena X. Eslingen wyiechał z Paryża iak mówią na objęcie dowództwa nad wojskiem, które iest przeznaczone na zdobycie Portugallii—Podług pism angielskich Lord Wellington ma mieć ogólney siły w Portugallii 6 t. iazdy, 57,700 piechoty i oprócz tego liczną ale na połowę uzbroioną milicyą. Rzeka Duro przedziela z woyska główne, nasze podiazdy przechodzą czasem na brzeg lewy, a ztąd zachodzą nie nieznaczące utarczki. Anglicy w pismach swoich zapowiadają, iż wkrótce tam nastąpi wielka bitwa, która ma rozwiązać los Portugallii.

LONDYN d. 21 kwietnia. (z gzett Fran, Berlin:) Posłaliśmy do Portugallii z Anglii znaczne posiłki: na końcu przeszłego miesiąca zawinelo do Lizbony przeszło 170 okrętow angielskich z iazdą, piechotą i artyleryą. Milicyi krajowej liczą 48 regimentow; są tacy, którzy rachują całą potęgę portugalską razem z angielską na 100 t. ludzi. G. Balestaros stał

w Santu Olalla — Drudzy liczą w Cadix 40 t. woyska na obronę wyspy Leon i miasta—Sidney Smith płynie z posiłkami do Katalonii. Korpus Xcia Oels znaydujący się teraz w Guernesey, i inne regimenta niemieckie, popłyną do Hiszpanii—GM. Compbel dowodzący naczelnie w Gibraltarze doniosł d. 21 marca, że Ceuta poddała się nam pod pewnymi warunkami. G. Fraser z iednym regimentem angielskim osadzi tę twierdzę; woysko żyć będzie własnym kosztem ze skarbu angielskiego: przy zmianie okoliczności Anglicy ustąpić obowiazani z tego miasta. Dnia 23 marca woyska nasze weszły na załogę do Ceuty. Cesarz Marokański oświadczył naszym swoje ukontentowanie z tego nowego sąsiedztwa.

Jeden z naszych najsławnieyszych Admiralow Lord Colingwood, dowodzca eskadr naszych na morzu śródziemnym, umarł w 60 roku życia swojego, pierwiej aniżeli mógł wystąpić na oyczyste brzegi. Skończył życie d. 7 na okręcie liniowym Paryż, na który wsiadł d. 5 mając powracać z Minorki do Anglii. Zwłoki iego d. 15 do Portsmouth przywiezione mają bydz złożone w kościele S. Pawła przy grobie Nelsona iego przyjaciela, który walcząc pod Trafalgar obok iego poległ—Admirał Martin objął komendę floty na morzu śródziemnym—Okręty liniowe Formidable, Scypion, Vanguard popłynely na morze północne, Kontradmirał Reynolds pod Admiralem Saumarez dowodzi tą flotą—Francuzi od początku kwietnia zabrali przeszło 50 okrętow amerykańskich, z tych 7 już skonfiskowano. Fregatta fr: Bellona zabrała szalupę angielską Victor, i fregatę portugalską Minerwę.

Mieszkańcy Westminsteru, raczey tłumy ludu z różnych okolic Londynu zebrane, zgromadzili się d. 17 na placu Westminsterskim dla naradzenia się względem P. Burdett. Jego przyjaciele wystawili rusztowania, z których do tłumow mieli przemowę. Jeden kotlarz wniósł projekt podania prozby do Izby niższej, fabrykant tabaki wsparł to zdanie; pospolstwo podniosło kapelusze i zawołało hura. Lord Cochrane drugi reprezentant Westminsteru wszedłszy na mównicę pochwalił gorliwość ludu a naganił postępek Izby niższej, iako obrażający prawa ludu, a skończył na zdaniu że reforma Parlamentu koniecznie potrzebna. Stronnicy P. Burdett zwołali ieszcze na tę radę mieszkańców Middlesex; azatém uchwalono i podpisano następną prozbę „ Mieszkańcy Westminsteru czują bardzo niezasłużoną nader wielką krzywdę, której doswiadczyli w osobie swojego reprezentanta Burdett. List iego podług naszej uwagi nietylko niezasługuie na nagane, ale iako sprawiedliwy i prawny bydz powinienby powtórnie rozstrząsany. Przekonani iesteśmy, że nikt niemoże bydz razem oskarżycielem, swiadkiem, sędzią, i wykonawcą wyroku w swojej własney sprawie; tym barziej to nie przystoi urzędowi. Uwięzienie reprezentanta za pomocą woyska bardziej dowodzi potrzeby reformy reprezentacji ludu. Prosimy więc najmocniej szanowną Izbę przywrócić nam naszego reprezentanta i podług noty podaney przez niego przedsięwziąć reformę Parlamentu; bo ona iedynie może

nas zachować od wojskowego despotyzmu “

P. Burdett napisał 2 listy do prezydenta czyli mówcy Izby niższej, ieden iest w treści takiej. „ Kiedy formalnie raz drugi od mieszkańców Westminsteru byłem wybrany, rozumiałem że mię obrali za swojego pełnomocnika w Izbie niższej na utrzymywanie praw i przywileiow kraju. Przyjąwszy raz tę władzę już iey niezłożę. Jako wierny poddany zaprzysięgłem posłuszeństwo królowi i prawom; nigdy więc słuchać niebędę ludzi, którzy przeciwko prawu przywłaszczają sobie władzę królewską. Gwałt i przywileie nieznaczają iedney rzeczy, i iedno za drugie wzięte byź niemoże: przywileie walczą przeciwko gwałtom; pierwszemi zasłoniona izba niższa, dla tego ażeby mogła ochraniać pospółstwo od gwałtu, a nie dla tego ażeby mogła używać gwałtu na zdeptanie przywileiow ludu. Rozkaz na uwięzienie moje nie może byź uważany za prawny; nie mogę oprzeć się przemocy ale niechęć dobrowolnie poddać się klassie przywłaszczającej całą władzę królestwa: bo niewięcey oni mają prawa na odjęcie wolności mnie lub któremu z moich elektorow, iak ja albo oni na wzięcie do więzienia tych, którzy teraz ten występpek popełnili. Takie są moje myśli nieodmienne— Drugi list do tegoż mówcy Abbot iest w tych wyrazach „ Gdy wy rozkazaliście napaść na moje mieszkanie, one gwałtownie wylamać, oraz mnie do więzienia królewskim zwanego wtrącić i tam trzymać zapowiadam że stosownie do prawa i statutow królewskich zaniosę w ciągu miesiąca przed sąd J. K. Mości skargę na was o to zgwałcenie wolności osobistej i podeptanie konstytucyi krajowej “

Uwaga publiczna zwrócona iest na tę sprawę P. Burdett; wszyscy są ciekawi iak postąpi sąd królewski Bench nazwany. Tym czasem P. Burdett siedzi w Tower w pokojach wygodnych i ma ogrod wolny do przechadzki. Rzecz dziwna kiedy tak Parlament gwałtownie go teraz wsadził do więzienia, że w roku 1799 Xże Portland wyrobił uchwałę ażeby P. Burdett nigdy nie był zaprowadzony do więzienia publicznego, za karę malowania tych miejsc czarnemi kolorami. Lud westminsterski zrobił pismo na pochwałę P. Burdett w tych wyrazach „ Zważywszy twoie usiłowania, na zniszczenie taie mnych i okropnych więzień, na złagodzenie kar wojskowych, na zachowanie rang officerow od samowładztwa wodzow, na przywrócenie zasłużonym żołnierzom im przeznaczonej nagrody dziś w ręku iednego prywatnego człowieka zostającej, na wstrzymanie od wprowadzenia do kraju cudzoziemskiego woyska, na wyswiecenie okrucieństwa, którego doświadczył maytek rzucony na skałę dziką, na utrzymanie praw reprezentacyi wolney ludu; postanawiamy oświadczyć wdzięczność naszą i. t. d.

Admiralicya wysłała okręt prędko żeglujący na wyspę Sombrero, gdzie był zostawiony pomieniony maytek przez kapitana Laké. Dla pozoru wysłani od niego żołnierze na wyszukanie, nieznaleźli ani ciała iego; bo polowaniem bawili się. Takie przypadki czasem wydaią wielkie skutki. Roku 1756 maytek ieden podobnież iak ten, o którego teraz rzecz nazwa-

ny Jefferys. pokazał się w Parlamencie z nosem i uszami obciętymi: głos powszechny wypowiedział wojnę Francyi—P. Withbread w Izbie niższej spytał się Kanclerza czyli to prawda że Chattam, który zdał swój urząd, ieszcze nieustąpił z tego miejsca i że sekretnie wypełnia obowiązki złożoney godności?

Wyspa S. Domingo stała się okropnym teatrem mordow i spustoszenia; cały kraj powrócił do barbarzyństwa; żaden cudzoziemiec ani obywatel tameczny znalazł nie może sprawiedliwości. Pethion i Christoph rozdarli nieszczęśliwą wyspę, pierwszy w tytule protektora wolności i praw, drugi iako monarcha samowładny. Flotta ostatniego, składa się z 2 fregat, 9 brygow i 3 galiotow. Flotta Pethiona szukała tamtey i spotkawszy z pomyślnym wiatrem uszła do portu: admirał iey wydał opisanie, iakie burze wytrzymał i iak od rozbicia ratował się; kiedy trzeba wychodzić na morze zawsze on chory, skoro wypłynie natychmiast powraca do zdrowia. Handel zagraniczny upadł zupełnie. Spiski dwóch stron iedney przeciwko drugiej nigdy nieustają; knują się iedne, odkrywają się drugie, i na nowo mordy i zabójstwa zaczynają się.

MEDYOLAN d. 15 kwietnia. (z Frankf Zusch:) Urzędowa nasza gazeta zawiera następujący artykuł „ Dziś Senat zgromadził się na nadzwyczajne posiedzenie dla przeczytania traktatu względem Tyrolu między Imperatorem fr: i królem wł. a Królem bawarskim zawartego. Zapewniają, że część odstąpiona do królestwa włoskiego ma ludności od 280 do 500 t “ Gdy z tej strony Włochy nabywają kraie, z drugiej tracą Jstryą, która przyłącza się do państwa Illiryjskiego.

Vice-król nasz przed iszym mają wyiedzie z Paryża i do nas powróci: toż samo uczynić ma królowa neapolitańska. Z Joachimem Napoleonem wyiechali GG. Lavauguion, Dhery, pułkownicy gwardyi konney i pieszey, oraz szambelani i dwór cały. Król neap. iedzie na Ankone. Głoszą że za przybyciem do kraju tego monarchy rozwiązane będą nayważniejsze rzeczy. Ostatnie listy z Sycylii zapowiadają że mieszkańcy stracili odwagę i żyją pograżeni w naywiększej boiaźni. Zapewniają że rząd angielski przyrzekł przyjąć króla sycylijskiego w przypadku gdyby był przymuszony opuszczać swoje kraie. Między tą wyspą a Maltą ciągła i wielka komunikacya. Sycylia iest dostatecznie w żywność opatrzona, ale nie ma artyleryi i amunicyi; a anglicy skarżą się że mieszkańcy niezdadni do służby wojskowej; ci ostatni zarzucają że Goście dumni i zuchwali. Niecierpliwie oczekują w Sycylii wielkich posiłkow z Portugallii na obronę kraju przeciwko zapowiedzianemu wylądowaniu, które ma byź skuteczzone przez woysko do Kalabrii ściągnięte i flotę Tulońską. Woyska neapolitańskie wyciągnęły z Rzymu na powrót do oycyzny: żołnierze naprzykrzyli się obywatelom przez niekarność Neapolitańczykom właściwą; przy pierwszym wejściu zrabowali wszystkie iatki.

Ze Stambułu przyszły do Wiednia wiadomości potrzebujące ieszcze potwierdzenia, o wielkiej burzy w pierwszej stolicy. Posłowie

mocarstw zagranicznych szukać musieli bezpieczeństwa w pałacu od 7miu wież nazwanym; z tych jeden ledwo życia niestracił. Porta, na przełożenie krzywd francuzow przez agenta fr: Maubourg wymawiała się niekarnością haszow, i że krwawe sceny zaszły pod iey niewiadomości, azatym rozkazała ukarać winnych. Posel angielski Adair otrzymał od swoiego rządu uwolnienie od poselstwa; na iego mieyscu ma zostać Caning synowiec przeszlego ministra. Tym czasem Francuzkie woyska w Jlliryi będące występują na granicę tureckie; podobnież Muzułmanie zbierają się i twierdze graniczne wzmacniają. Jednak mimo to poruszenie rozumieją iż do krwawey rozprawy nieprzyydzie, lubo mocno do tego obie strony sposobią się. Serwianie niezgodni, woyną ciąglą wycieczeni przykrzyli sobie stan terażniejszy, i chętnie poddaliby się w opiekę mocarstwu, które by ich przyięło. Czerny wyjechał z Belgradu do dóbr swoich: ten wodz zupełnie poróżniony ma bydź z innemi.

HAMBURG d. 4 maja. (z Hamb, Berlin, Zusch:) Wątpić już niemożna o przybyciu Anglikow do Categatt: wszystkie okręty ztamąd przez Sund idące zgodnie te prawdę stwierdzają. Jeden szyper szwedzki z Gothenburga do Kopenhagi przybyły donosi, że widział pod Viñgoe flotę ang. od 150 żaglow, że między temi znajdują się 23 okręty liniowe i 7 fregat. Z tychże stron przybyły kapitan duński powiedział, że widział 100 żaglow płynących do Belta. Co ma przedsiębrać ta potęga? niewiadomo. Rozumieją iż grozić będzie brzegom Baltyckiego morza i że wyspę Bornholm opanuje—W Sztokholmie zabroniono 2 dostojnym familiom przystępu do dworu. Gustaw Adolf podług pewnego rachunku ma pensyi roczney 66666 talerow i 32 grosze.

Woyska francuzkie i hollenderskie w wielkim poruszeniu. M. Oudinot Xże Regio najwyższy dowodzca ma główną kwaterę w Utrecht; tam zwołał na radę wszystkich wodzow obu narodow. Porty, uścicia rzek, i brzegi wszystkie będą osadzone na skutek traktatu. Dotąd niepostanowiono ieszcze ogulnego rachunku dochodow i wydatkow Hollandyi na rok 1810: mówią że pomnożone będą podatki na zastąpienie tego niedostatku, który wynikł z odstąpienia Zelandyi, Brabancyi i Geldryi do Francyi: departament Fryzyi musi opłacać co rok 500 t. Izraelci hollendersey iak francuzcy równe mają teraz przywileie z innemi obywatelami: gazeta urzędowa ogłaszając imiona tych którzy mieli mieć audyencyą u króla, położyła pierwszego rabiina Izraelitow niemieckich. Po stawie hiszpański i neapolitański przybyli do Amsterdamu; ostatni udaie się do Wiednia—W Antwerpii spodziewają się przybycia Napoleona; budują tam szalupę nad zwyczaj wielką, którą ma płynąć Imperator do Flesyngi. W Bruxelles obchodzono uroczystość zaszubienia się Napoleona sposobem okazałym z allegoryami do okoliczności stosownemi: szczegulnie przypatrywano się 5ciu powozom do parady użytym, w 1szym znajdował się Hymen wieziony od Kupidyna, w drugim siedziała Bogini wyobrażająca Francją, z tyłu była Minerva z egidą; na 5cim był Apollo przez Mu-

zy otoczony; na 4tym znajdowała się Sława zapowiadająca czyny W. Napoleona; na 5tym siedział Neptun z tróyzębem i tarczą, na której napisano „ Udzielność morza “

Między Paryżem a Wiedniem nader częsta komunikacya; gońcy i pierwszey dystynkcyi osoby często przejeżdżają przez Niemcy udając się do iedney lub drugiey stolicy. Napoleon i Ludwika nader często własnoręczne wysyłają listy do Cesarza i Cesarzowey. Imperatorowa fr: odebrawszy od Napoleona wiadomy dar 25 milionow ryńskich w prostey tabakierce, posłała ten upominek swemu oycu dołączając list, iak piszą, w tych wyrazach „ Jeszcze iestem na granicy Francyi, a już Opatrzność błogosławi memu oycu i iego wiernemu ludowi. Łzy moje skrapiające ninieysze pismo są rękoymią moiey miłości i wierności. “ AX. Franciszek najstarszy brat Cesarzowey wyjeżdża z Wiednia naprzeciw matce swoiey Beatryxie. Elektorowa bawarska wdowa przyjeżdża do Wiednia dla odwiedzenia swoiey siostry Cesarzowey. Królewicz bawarski w tym miesiącu ieszcze ma zawrzeć szlubne związki z Xozką Hildburghausen—Woyska fr: zostające ieszcze w Niemczech południowych wyciągają do Francyi; już dywizya kirysierow Xcia Arrighi i piechota Montbrun przeszły przez Strażburg—Woyskosaskie składa się z regimentu gwardyyskich grenadyerow od 1666 ludzi, z 8 regimentow ciężkiey piechoty każdy po 2073 ludzi, z 2 regimentow letkiey piechoty po 1652 ludzi, z regimentu artyleryi pieszey od 1848 głów: z 4 regimentow letkiey jazdy iednego kirysierskiego gwardyyskiego iednego kiryssierskiego polnego, każdy po 786 ludzi i po 718 koni, z regimentu huzarow od 1065 ludzi i 1002 koni; z artyleryi konney od 242 ludzi i 226 koni; nadto iest korpus strzelcow od 124 ludzi i pontonierow 57: ogulem cała siła wynosi 23,382 ludzi. General dywizyi bierze 7000 a General brygady 4500 talerow roczney pensyi. Król saski miał przyjechać d. 4 do Krakowa.

Naypóźniejszy monitor donosi o poymaniu agenta ang. barona Kolli, który zesłany od rządu swego chciał uprowadzić Xcia Asturyi, ażeby stanął na czele insurgentow hisz. pod imieniem Ferdynanda 7. X. Kent, Jerzy 3, i Wellesley ułożyli ten projekt. Kolli wzięł listy wierzytelne i te ukrył w trzcinie, drugie listy Jerzego do Ferdynanda w kołnierzu zaszyl; toż brylanty na 200 t. wartości podobnież ukrył. Miał wszystkie pasporta, podrózne, pieczęcie ministrow francuzkich doskonale nasładowane. Tak uzbroiony wysiadł pod Quiberon, przybył do Paryża, sprzedał brylanty, zakupił konie, one rozstawił, i pod tytułem artysty przedającego osobliwości wszedł do Valencay mieszkania Xcia Asturyi w czasie uroczystości zaszubin Napoleona. Odkrył się koniuszemu Xcia z projektami, i został wydany, azatym poymany do aresztu poszedł. Eskadra na brzegach w pogotowiu stała. Wszystkie listy i examen agenta późniey ogłoszą się— Napoleon pewnie wyjeżdża do Antwerpii—Mar: Massena dowodzić będzie korpusami G. Junot Xięcia Abrantes, Marszałka Ney Xięcia Elchingen i G. Reynier.

Za pozwoleniem Cenzury Wileń:—W Drukarni Kuryera Litt:

DODATEK

W I L N O 5o kwietnia. Rząd guber: wileński ogłasza co następuje: (1 Naywyższym manifestem 2go lutego tego roku między innymi w punkcie 11szym rozkazano ze wszystkich obywatelskich majątkow, niewyłączając dóbr udzielnych i do familii Imperatorskiej należących, zebrać na ten raz ieden, tego roku 1810 iedynie, część umiarkowaną czystego ich dochodu, to jest po 50 kopieiek z każdej duszy skaskowey, w majątkach ich zapisaney. Jmienny zaś ukaz 26 lutego rządzącemu Senatowi dany w punkcie 3cim rozkazal co do Litewskich gubernii, które równie z innymi powinny należeć do udziału poboru iednoczasowego po 50 kopieiek z duszy, do podatku podymnem i półpodymnem zwanego dodać ieszcze półowę tego, co teraz wchodzi do skarbu, a podatek ofiarą zwany zostawić na pierwszy osnowie (2 Na twierdzy pomienionych naywyższych rozkazow o podymnem i półpodymnem iuz zrobiono potrzebne rozporządzenie a zaś o iednorazowym poborze z obywatelskich dochodow ieszcze nie nieprzepisano powiatowym poborcom (3 wiadomość odesłana tego roku w styczniu do Expedycyi, dla zaswiadczenia rachunkow monarszych pokazuje, że dusz skazką zaiętych i powinność rekrutką w naturze lub pieniądźmi odbywających znayduie się w tey gubernii 425620; w tey liczbie jest mieyskich 7769, skarbowych 65514, duchownych 47229, pojezuitskich 7758, obywatelskich 297550 [4 Z dóbr obywatelskich stosownie do liczby dusz skaskowych licząc za każdą po 50 kopieiek wypada na ten raz ieden następująca ilość podatku: z powiatu Wileńskiego za dusz 50101 rubli 15050 kop 50, z Brastawskiego za 12572 R. 6186, z Zawileyskiego za 21126 R. 10565, z Oszmianskiego za 53025 R. 16512, z Witkomierskiego za 51906 R. 25955, z Trockiego za 12060 R. 6030, z Kowieńskiego za 9188 R. 4594, z Upitskiego za 34265 R. 17132 kop 50, z Telszewskiego za 25554 R. 12667, z Rosieńskiego za 35459 R. 17729, z Szawelskiego za 52714 R. 16357, a ogółem rubli 148775 srebrną monetą [5 Minister finansow przełożeniem swoim pod dnim 1 marca 1 Nrem 2254 wyraził Wileńskiej skarbowey izbie między innymi, że lubo expedycya o Monarszych dochodach rozłożyła ten pobor na 2 półroczne terminy, ale gdy on jest iednorazowy, przeto obywatele lub ich rządcy mogą opłacić razem cały ten podatek na pierwszym terminie. Azatym na twierdzy naywyższego manifestu 2 lutego i imiennego ukazu dnia 26 tegoż mca rządzącemu Senatowi danego izba skarbowa wileńska postanowiła zebrać z majątkow obywatelskich na ten raz ieden w tym tylko 1810 roku po 50 kopieiek z duszy rewiżyney A gdy w tuteyszey gubernii w majątkach obywatelskich znayduie się wiesniaków powinność rekrutką pełniących 297550, dusz azatym obywatele mają wnieść do skarbu 148775 rubli srebrem; i w tym po udzielnie z oznaczeniem liczby dusz oraz ilości wypadającej pieniędzy posłano ukazy do każdego powiatowego skarbnego. Powinni więc oni sporządzić należne księgi i co miesiąc dawać izbie Skarbowey rapporta wiele weszło do kassy i wiele ieszcze pozostaie, przytym mają przekładać obywatelom lub ich zastępcom że, gdy ten podatek jest na ten raz ieden tylko na rok 1810 i stanowi małą część czystego dochodu, mogą, ieżeli się podoba, wnieść razem za obie raty półroczne; a Skarbnikowi powinni przyjmować bez naymniejszego strudnienia. A którzyby po ominioney racie marcowey, ieszcze niewnieśli za te półrocze, tych poszczegulnie Skarbnik obowiązan spisac na registra i one przesłać do izby skarbowey oraz do Sądow niższych ażeby za posrednictwem policyi ten pobor był zyskany; toż uczynić należy i co do drugiej raty septembrowey gdyby ona minęła i ten iednorazowy podatek niebył opłacony. Powtarza się ieszcze że ten podatek umiarkowany na ten raz ieden tylko na rok 1810

ustanowiony przez Expedycye na 2 terminy półroczne rozłożony, może bydź razem w pierwszy racie opłacony, ieżeli tego zechcą obywatele lub ich rządcy.

1 JP Jan Budzko obyw: Wileń gdzie się znayduie, aby iak nayprędziej do Wilna przybywał; donosi otym A: Konopka.

5 Dnia 7 1810 roku na Sessyi Towarzystwa Kazynowego Dyrektorowie postanowili. Ponieważ termin zaczynającego się podług kontraktu kazynowego roku, następuje 1 maia, wszystkie zatem Członki uwiadomione bydź mają, aby zwykłą składkę do kassy kazynowey oplacali.

5 JW. Michał Zylłok, były Prezydent Sądu Głogo Departamentu z Gubernii Grodzieńskiej, oświadczeniem w aktach Ziem: Brzeskich uczynionym, majątek swój cały a mianowicie Folwark Kułyn z Atynencyami w Płcie Brzeskim, i Dworek z Oberżą w Miescie Grodzień sylvuowane, oddał na wieczystą taxę pod konkurs swoich wierzycieli: w skutek iakowego oświadczenia Dekretem Sądu Gł: Depar: z Gubernii Grodzień: Sąd taxatorsko-exdywizorski zobowiązkiem aby w dniu 16 maia to dzieło rozpocząwszy z powodu gotowości wymiarow i mapp bez odkładu ukończył, przeznaczonym został, uwiadamiają się przeto wszyscy wierzyciele i pretensorowie pomienionego JW. Zylłoka aby w pomienionym terminie iako ostatecznym sub amissione swoich pretensyi w takowym Sądzie stawali.

1 Wileński Policmeyster podaie do powszechney wiadomości iż tuteyszy kupiec Felix Biały ma wolechać za granicę więc ktoby miał jakie pretenssye i długi niech się zgłosi w krótkim czasie do tegoż Policmeystra. P. Szlykow.

2 Excerpt Oświadczenia roku 1810 Apr: 28. Przed Sądem Ziem: pttu Wileń: Stawiając obecnie Adwokad W: JP Józef Chmielewski oświadczenie następnie wpisać do protokołu podał. Niżej podpisany Szmuyło Azikowicz Boiarski z Grodna nayuroczystze rzeczy następney czynię oświadczenie, iż znaydując pod 1802 Apryla 5 w Aktach Sądu Ziem: Pttu Wileńskiego iakoby przezemnie w Ru 1801 Augusta 15 w Zelwie na Jarmarku przy świadectwie Berki Nochimowicza i Borucha Jankielowicza ukazicielowi wydane dwa wexle, każdy na Rubli srebr: tysiąc, czuję obowiązek oświadczyć i oświadczam, że takowe oba wexle sumę 2000 R. srebr: zaymujące, pod Imieniem moim przez niewiedomego mi sprawcę są sfabrykowane, okoliczność nie dołożenia w podpisach familii oświadczaiącego Boiarskich, toż milczenie i nieupominanie się, i ik o kapitał tak o procent, przez ciąg lat ośmiu, mocniej niegodziwość rzeczonych wexlow wykazuje, zdaie się że sprawa fabrykacyi oczekunie śmierci moiey, aby Sukcessorow moich zręczniey mógł ucisnąć, lecz ia za wspomnianymi nie raz wexlami wzywając ukaziciela do rozprawy z sobą w przeciągu trzech miesięcy, ieślibym zaś zmarł moim sukcessorom zostawie obowiązek, aby śmiało zaprzysięgli, iako rzeczone wexle pod Imieniem moim są sfabrykowane, swiadkow zaś wyżej rzeczonych, nigdy przezemnie do żadnego wexlu pisac się nie proszonych, nasolenniej manifestuję—U tego oświadczenia podpis w Hebrayskim dyalekcie takowy: Szmuyła Azikowicz Boiarski.

1 Uwiadomia się Przeswietna Publiczność że Blankiet na plenipotencyą przez W. Jwana Muzela czyto polskim czyliteż ruskim charakterem [czego spażniętać niemożna,] podpisany; w celu podania prozby do

Rządu gubern: na dwozłotowym stęplowanym papierze w Ru terazn: 1810 marca 11 dnia bez pieczętarzow pewney osobie wydany przed podaniem teyże prozby w mieście Wilnie przypadkowie zaginął a zatyż gdyby takowy Blankiet w późniejszym czasie nie miał żadnego znaczenia i waloru tym więcej gdyby jaka Aryuga nad sferę interessu bez wiedzy samego Aktora Muzzela niezaciągnięto w tym względzie czyni się takowe uprzedzenie pod nieważnością następnego dzieła.

2 Na Skutek Ukazu Rządu Gubernińskiego Litewsko-Wileńskiego d. 50 Marca Ru idącego 1810 pod Nr 15 Radzie Mieyskiej Wileńskiej danego, taż Rada podaie do powszechney wiadomości, że plac w Mieście Wilnie za Domem i placem po Rochitańskim dopiero do Aktorstwa JW. Generała Niesiełowskiego należnym po nadrzeką Wileńką, przy uysciu do oney kanału Mieyskiego Kopańego po prawym ręku za górą Zamkową położony wobszerności następney: w zdłuż po nad samą wileńką między gurami sznur ieden prętow dwa, ex opposito tey linii po za spadem góry sznur ieden prętow cztery; w poprzek też po nad wileńką bokiem od ogrodu Botanicznego sznur ieden prętow dwa; zprzeciwwka zaś tey w drugim końcu takowego placu od mostu na wileńce przy uysciu oney do wili sznur ieden prętow trzy przecikow pięć, a weatym swoim obrębie rzezczoney plac prętow kwadratowych sto 60 dwa, przecikow pięćdziesięciu obejmujący w danu 15 17 i 20 teraznieyszego meca maia przez Publiczną licytacyą na Ratuszu w radzie w każdym oznaczonym dniu od godziny notey rauey do pierwszey z potudnia odchodząc maą na czynsz wieczny za konsensem od miasta więcej dającymu postompionym zostanie dla czego ażeby zyżacy takowy plac otrzymać, w wyrażonych terminach do licytacyi oznaczonych, na Ratuszu w Radzie stawali; Rada mieyska Wileńska ogłasza i wzywa—Dati na Ratuszu Wileńskim roku 1810 meca maia 6 dnia.

Tomasz Réyzer P.R.

Gdy IP. Józef Święcicki w roku przeszłym 1809 w miesiącu iuliu nieopowiednie z miasta Gubernińskiego Wilna oddaliwszy się o miejscu znajdowania się dotąd o sobie żadney me dale wiadomości troskliwi o los syna Rodzice Franciszek i Franciszka Święcicy wzywaą oturgo aby uczynił odezwę gdzie się najduie, lub na łono straconey familii powracat.

2 Sąd taxatorsko-exdywizorski majątku IP. Wincetego i Magdaleny Kuczewskich wożnych Ptu wileń: na mocy dekretu sądu gł. depar: zgo Wiln ad fundum Dworku w mieście Wilnie pod Zielonym mostem położonego ziechawszy; inwentaryą tegoż Dworku i Dalszego majątku ruchomego; niemniej licytacyą i komportacyą zadecydował; i dalszeferował stosownie do sprawy, iudykaty sądy oczewiste rozsądzenie do dnia 1 iunii roku terazniey odroczył; żeby więc kredytorowie, i wszelkiego tytułu pretensorowie, wyż pomienionych IP. Wincetego i Magdaleny Kuczewskich do sądu taxatorsko-exdywizorskiego przez się lub Plenipotentow swoich iawili się i pretensyw pod upadkiem rzeczy dowodzili ninieyszą awizacyą czyni.

1 Roku 1810, przeszłego miesiąca, w mieście Kownie, z domu kassyera Ptu Kowien: skradziony został zegarek złoty, w iedney kopercie, robiony w Warszawie przez zegarmistrza Kranca. Przy nim tasiemka wązka, w kilkoro złożona, w kolorze orzechowym, na której baryteczka i kamerka, złota) oraz kołko duże, splecione, złote, na nim zawieszona dewiza wielka, złota roboty Flogronowey, nieco pochalana zkrwawnikiem nierznientem, tudzież kluczyk złoty, płaski, podługowaty mający na iedney stronie wryty wazonik na drugiej bukiet ina cyferblacie liczba wyrażająca godziny rzymska; wyrażająca dni Arabska; indexy dwa złote, trzeci dnoiskazujący stalowy, szmelcowany. Ktoby więc takowy zegarek u kogokolwiek postrzegł, tedy nieprawego nabywcę przytrzymawszy, niech raczy uwiadomić W. Policm. ystra, Wileńskiego, lub Kowieńskiego, lub też samego właściciela Kassyera ptu Kowieńskiego za co przyzwocie nadgródzonym będzie.

2 Józef Korsun czyni wiadomo wszystkim komuby o tym wiedzieć należało, iż po zesłym z tego swiata w miasteczku Stołpcach w gubernii Mińskiej Michale Korsunie stryiu swoim iest iedynym i prawnym onego sukcesorem, co nim w przyzwoitym sądzie teyże gubernii dowodami okaże, wzywa tym czasem wszystkich mieniących się bydż sukcesorami tegoż zesłego Michała Korsuna, ażeby w tymże sądzie ziemskim gubernii Mińskiej powiatu Mińskiego stawili się i tam legitymowali się

Józef Korsun.

1 Niżej podpisani, majątności Liliszki zwaney, w powiecie Włkomier. z przykupłami położoney, possessorowie, wszystkich przygraniczających JJOO JJWW i W. i ziemskich dobr wieczystych possessorow awizują iż mimo kosztm niżej podpisanych rozpoczęty Sąd Graniczny Polkomońsko Komisarki, są skłonni celem zbliżenia dla wszystkich i dla siebie spokoyności, kończyć o wszystko przez kompromisa, jako Sąd Kompromisarski nayprędzey rzecz sporow kończący Józef i Anna z Dąmbrowskich Burawie Prezydentowie B. Grodzcy Ptu Brasławskiego.

TEATR WILEŃSKI

Nigdy Spektakl z większym nie był przyjęty oklaskiem, jak opera Julia i Romeo po trzy razy powtórzona na Teatrze Wileńskim, na zysk trzeciego wydziału Towarzystwa dobroczynności W. i Pan. Frankowa zatrudniająca się wystawieniem tey sztuki, i grająca rolę Julii, wyrównała akcyą spiewaniu swojemu; więcej nie potrzeba dodać na pocuwałę zachwy tey Amatorki. JP Tarquinio spiewał, i grał rolę swoją naydoskonaley. Talent tego Artysty. tem więcej iest ceniony, że się z pięknymi łączy przymotami. JP Fiszler w roli oycy, okazał talent wielkiego Aktora, a to tem trudniey było dla niego. iż ięzyk w tey operze zupełnie mu iest obcym. JPanna Bogusławska i JP Każyński bardzo dobrze oddali rolę poufalitych, ostatni użyczył Teatru gratis. JP Pasławski grał Rywala Romea, z pychą przyzwoitą tey roli, i powszechną zyskał aprobacyą. Chóry poszły iak nayskładniey, dzięki Aktorom naszego Teatru, iako to, JPanniom, Henclowey, Hreborowiczowey, JPannóm, Leonowiczownie i Woycilewiczownie, równie iak i JPanom Henczłowi, Kuczyńskiemu, Rogowskiemu, Skibińskiemu, Stoiniskiemu Statkowskiemu i Wolskiemu, którzy odrzucając wszelką teatralną etykietę przyłożyli się do wystawienia tey opery tak dla ludzkości użytecznego. Mały Balet ułożony przez JP Dziwoni podobał się publiczności. Składali go: JP Dziwoni z synem i córką JP Rutkowska JPanny Buterkiewiczówna Samsonowiczowna Paulina Werowska i Zaborowska, JPanowie Lachnicki Laskowicz Chodasewicz i Skibiński. Bitwy doskonałe były wydane, za staraniem JP Hullet. dekoracye, a osobliwie wystawa grobu, czyni honor inwencyi JP Rustema i eksekucyi JP Głowackiego. Niemalą także był pomocą grającym JP Półkownik Merlini zastępujący miejsce Suffera, doskonała znajomość muzyki, i ięzyka włoskiego, nayużytecznieyszą iego tę sprawiły powolność. Ubiory zupełnie stosowne do charakterow, i do kraiu w którym scena, były piękne i okazałe. Jednym słowem nie wyłączając orkiestry, złożoney po części z amatorów (i w której JP Zylewicz artysta, grał na skrzypcach) można było uważać w tey sztuce to rzadkie iednoczenie się we wszystkich częściach, które zaledwo na naywiększych Teatrach znaleźć można — A zatem opera Julia i Romeo będzie tak sławną w dzieiach sztuk pięknych i gustu w Litwie iak cel dla którego dana była nie wymaże się z dzieiow ludzkości. Rachunki przychodu z tey opery przydane będą w przyszley gazecie.